

Opatření proti podvodům na DPH zavedené v ČR

Generální finanční ředitelství
Blanka Mattauschová

www.kdpcr.cz/VATforum-en

Vývoj konvenčních opatření podle zákona o DPH od roku 2006

- 2006 • Režim přenesení daňové povinnosti (§ 92a – 92i zákon o DPH)
- 2011 • Ručení příjemce zdanitelného plnění (§ 109 zákon o DPH)
• Zvláštní způsob zajištění daně (§ 109a zákon o DPH)
- 2012 • Zvláštní ustanovení o zajištění úhrady na nesplatnou nebo dosud nestanovenou daň (§ 103 zákon o DPH)
- 2013 • Nespolehlivý plátce (§ 106a zákon o DPH)
- 2016 • Kontrolní hlášení (§ 101c – 101k zákon o DPH)
- 2017 • Nespolehlivá osoba (§ 106aa zákon o DPH)

2

Další vybraná konvenční opatření

- Zdaňovací období (§ 99 – 99b zákon o DPH) – kalendářní měsíc a kalendářní čtvrtletí – změna podmínek od roku 2013
- Změna zákona o PHM (311/2006 Sb.) – zavedení povinnosti registrace distributorů PHM a poskytnutí kauce – 1.10.2013
- Elektronická forma podání (§ 101a zákon o DPH) – povinnost pro všechny plátce od roku 2016
- Spolupráce s ostatními členy Evropské unie (Nařízení 904/2010)
- Spolupráce se subjekty na daném trhu
- Elektronická evidence tržeb – od roku 2016
  - týká se především daně z příjmů, nicméně získaná data jsou využívána pro kontrolu DPH
- Zdokonalení rizikové analýzy v oblasti DPH

Ručení příjemce zdanitelného plnění

- Od 1. 4. 2011
  - § 109 zákona o DPH ve znění článku 205 Směrnice Rady 2006/112/ES (dále jen „Směrnice“)
- Příjemce zdanitelného plnění s místem plnění v tuzemsku ručí společně a nerozdílně za nezaplacenou daň z tohoto plnění
  - pokud:
    - věděl nebo vědět měl a mohl, že
      - daň uvedená na daňovém dokladu nebude úmyslně zaplacená,
      - plátce, který uskutečňuje toto zdanitelné plnění nebo obdrží úplatu na takové plnění (dále jen „poskytovatel zdanitelného plnění“), se úmyslně dostal nebo dostane do postavení, kdy nemůže daň zaplatit, nebo
      - dojde ke zkrácení daně nebo vylákání daňové výhody.
    - úplata za toto plnění je bez ekonomického opodstatnění zcela zjevně odchylná od obvyklé ceny -> **doplněno od roku 2012**,
    - úplata za toto plnění je poskytnuta zcela nebo zčásti bezhotovostním převodem na účet vedený poskytovatelem platebních služeb mimo tuzemsko -> **doplněno od roku 2013**,
    - úplata za toto plnění je poskytnuta zcela nebo zčásti bezhotovostním převodem na jiný účet než účet poskytovatele zdanitelného plnění, který je správcem daně zveřejněn způsobem umožňujícím dálkový přístup -> **doplněno od roku 2013**,
    - poskytovatel zdanitelného plnění je nespolehlivým plátcem -> **doplněno od roku 2013**,
    - poskytovatel zdanitelného plnění v případě dodání pohonných hmot není registrován jako distributor pohonných hmot podle zákona upravujícího pohonné hmoty -> **doplněno od roku 2013**,
    - úplata za toto plnění překračuje dvojnásobek částky podle zákona upravujícího omezení plateb v hotovosti – tj. 540 000 Kč -> **doplněno od roku 2014**,
    - úplata za toto plnění byla zcela nebo zčásti poskytnuta virtuální měnou podle právního předpisu upravujícího některá opatření proti legalizaci výnosů z trestné činnosti -> **doplněno od roku 2017**.

+ Ručení oprávněného příjemce (oprávněný příjemce podle § 108a zákona o DPH) -> **doplněno od roku 2013**.

Zvláštní způsob zajištění daně

- od 1. 4. 2011
- Příjemce zdanitelného plnění může z takového zdanitelného plnění uhradit daň za poskytovatele zdanitelného plnění
  - možné využít pouze v případě, kdy příjemce nebyl vyzván jako ručitel,
  - úhrada musí být identifikována a provedena pouze na osobní depozitní účet vedený u místně příslušného správce daně poskytovatele zdanitelného plnění,
  - poskytovateli zdanitelného plnění bude uhrazen pouze „netto částka“ (bez DPH).

5

Zvláštní ustanovení o zajištění úhrady na nesplatnou nebo dosud nestanovenou daň

- od 1. 1. 2012
- V případě, že hrozí nebezpečí z prodlení, je zajišťovací příkaz považován za účinný a vykonatelný okamžikem jeho vydání správcem daně. Správce daně současně s vydáním zajišťovacího příkazu učiní pokus vyrozumět vhodným způsobem daňový subjekt o jeho vydání.
- Efektivní a preventivní nástroj
  - nevýhody: rychlé přizpůsobení rizikových subjektů na tento nástroj, skutečná hodnota ztráty na DPH může být vyšší než zajištěná DPH.

6

Nespolehlivý plátce (1)

- Od 1. 1. 2013
- Závažné porušení povinností vztahujících se ke správě daně
  - Odvolání se proti rozhodnutí o nespolehlivém plátce lze podat do 15 dnů ode dne doručení rozhodnutí s odkladným účinkem.
  - O zrušení statusu o nespolehlivém plátce lze požádat po uplynutí 1 roku ode dne nabytí právní moci původního rozhodnutí.
  - Informace o tom, zda je nebo není plátce nespolehlivým plátcem je veřejně dostupná na internetových stránkách Finanční správy (Registr DPH)
- Institut nespolehlivého plátce je vázán na institut ručení příjemce zdanitelného plnění
  - Povinnost ručení za nezaplacenou daň, pokud je o poskytovateli zdanitelného plnění zveřejněna informace, že je nespolehlivým plátcem.

7

Nespolehlivý plátce (2)

Kritéria, která mohou vést k označení plátce za nespolehlivého plátce:

- DPH vyměřena/doměřena podle **pomůcek** a výsledná daňová povinnost činí 500.000,- Kč a více (*nekontaktní DS*)
- byl vydán zajišťovací příkaz (po 1. 1. 2013) na DPH a tento nebyl ve lhůtě uhrazen
- po dobu nejméně 3 kalendářních měsíců po sobě jdoucích evidován kumulativní nedoplatek na DPH ve výši 10 mil. Kč
- neuznání plátcem deklarovaného nároku na odpočet, který byl v důsledku porušení povinností snížen správcem daně minimálně o 500.000,- Kč a související vyměřená/doměřená daň není zcela uhrazena

Nová kritéria doplněná od 1. 10. 2014

- daň stanovena podle pomůcek opakovaně (min. za 2 zdaňovací období z šesti po sobě jdoucích)
- snížení limitu nedoplatku z 10 mil. Kč na 500.000,- Kč (*úprava bodu 1c Informace GFŘ k NESPP*)
- nekontaktnost subjektu = nereagování na výzvy a nedoložení požadovaných informací/součinnosti
- plátce nepodá opakovaně povinná podání na DPH ani na základě výzvy správce daně (DAP DPH/výpis/SH – nepodání 2x v období 12ti měsíců bez řádného odůvodnění).

Nové kritérium doplněné od 1. 1. 2015

- uvedení **nepravdivého** údaje ohledně skutečného (reálného) **sídla** – zaměřeno na virtuální a „home-office“ společnosti

Nové kritérium doplněné od 1. 1. 2018

- DPH vyměřena/doměřena podle pomůcek a výsledná daň na výstupu minimálně 500 000 CZK nebyla ve lhůtě uhrazena.

8

Nespolehlivá osoba

- Od 1. 7. 2017
- Základním smyslem tohoto nového institutu je zajištění pokračující vazby na „nespolehlivost podle zákona o DPH“ u těch osob, které závažným způsobem porušily povinnosti při správě daně z přidané hodnoty a zároveň tento institut dává správci daně možnost, označit jako nespolehlivé podle zákona o DPH i jiné osoby, než jsou plátcí DPH.
  - např. opakované porušení povinností identifikovanou osobou, vystavování fiktivních daňových dokladů, pravomocné odsouzení, porušení registrační povinnosti k DPH, kumulativní nedoplatek na DPH...
- Stane-li se nespolehlivá osoba plátcem, stává se současně i nespolehlivým plátcem.
- Dojde-li ke zrušení registrace nespolehlivého plátce, stává se tato osoba nespolehlivou osobou okamžikem, kdy přestane být plátcem.

Kontrolní hlášení

- Od 1. 1. 2016
- Plátcé DPH je povinen podat kontrolní hlášení, pokud
  - uskutečnil zdanitelné plnění s místem plnění v tuzemsku, nebo přijal úplatu přede dnem uskutečnění tohoto zdanitelného plnění,
  - přijal zdanitelné plnění s místem plnění v tuzemsku, nebo poskytl úplatu přede dnem uskutečnění tohoto zdanitelného plnění,
  - ve zvláštní režimu pro investiční zlato
    - přijal zprostředkovatelskou službu (byla uplatněna daň),
    - uskutečnil dodání investičního zlata osvobozené od daně (s nárokem na odpočet), nebo
    - investiční zlato vyrobil nebo zlato přeměnil na investiční zlato.
- Kontrolní hlášení musí být podáno do 25 dnů po skončení kalendářního měsíce nebo ve lhůtě pro podání daňového přiznání (FO) s možností opravy provedené do pěti pracovních dnů.
- Jeho cílem a smyslem je umožnit správci daně získat informace o vybraných transakcích realizovaných plátcí a ve spojení s dalšími údaji identifikovat riziková sdružení osob (řetězce, karusely) odčerpávající neoprávněně finanční prostředky z veřejného rozpočtu.

Režim přenesení daňové povinnosti (1)

- Česká republika dlouhodobě považuje reverse-charge za velmi účinný nástroj boje s karuselovými podvody.
- V rámci možností vyplývajících ze Směrnice již uplatněn reverse-charge na veškeré položky
- Česká republika, společně s Bulharskem, Rakouskem a Slovenskem podala v roce 2015 žádost Evropské komisi o povolení reverse-charge na zdanitelná plnění přesahující 10.000 EUR.
- Žádost byla zamítnuta dne 28.10.2015

11

Režim přenesení daňové povinnosti (2)

Článek Směrnice Rady	Zboží/Služby (zkráceně)	Datum zavedení v ČR	Ukončení
198	Surové zlato, investiční zlato	1.1.2006	
199, 1, d)	Použitý materiál, šrot a odpad	1.4.2011	
199a, 1, a)	Převod povolenek a emise skleníkových plynů	1.1.2012	31.12.2018
199, 1, a)	Stavební práce	1.1.2012	
199a, 1, i)	Obiloviny a technické plodiny (základ daně > 100 000 Kč)	většina 1.4.2015 (některé 1.7.2015 nebo 1.9.2015)	31.12.2018
199a, 1, j)	Kovy (základ daně > 100 000 Kč)	1.4.2015	31.12.2018
199a, 1, c)	Mobilní telefony (základ daně > 100 000 Kč)	1.4.2015	31.12.2018
199a, 1, d)	Integrované obvody a mikroprocesory (základ daně > 100 000 Kč)	1.4.2015	31.12.2018
199a, 1, h)	Laptopy (základ daně > 100 000 Kč)	1.4.2015	31.12.2018
199a, 1, h)	Tablety (základ daně > 100 000 Kč)	1.4.2015	31.12.2018
199a, 1, h)	Herní konzole (základ daně > 100 000 Kč)	1.4.2015	31.12.2018
199, 1, c)	Dodání nemovitosti	1.1.2016	

Zdroj: vlastní

12

Režim přenesení daňové povinnosti (3)

Článek Směrnice Rady	Zboží/Služby (zkráceně)	Datum zavedení v ČR	Ukončení
199a, 1, e)	Dodání plynu a elektřiny	1.2.2016	31.12.2018
199a, 1, f)	Dodání certifikátů elektřiny	1.2.2016	31.12.2018
199a, 1, g)	Telekomunikační služby	1.10.2016	31.12.2018
199, 1, b)	Poskytnutí pracovníků pro stavební práce	1.7.2017	
199, 1, e)	Dodání zboží poskytovaného jako záruka jednou osobou povinnou k dani jiné osobě při realizaci této záruky	1.7.2017	
199, 1, f)	Dodání zboží po postoupení výhrady vlastnictví nabyvateli a výkon tohoto práva nabyvatelem	1.7.2017	
199, 1, g)	Dodání nemovitosti prodávané dlužníkem z rozhodnutí soudu v řízení o nuceném prodeji	1.7.2017	
198	Zprostředkovatelské služby - dodání investiční zlata	1.7.2017	

Zdroj: vlastní

13

Děkuji za pozornost!

14